

Kim Demiş Çift Güneşli Gezege Sistemi Olmaz?!

Yıldız Savaşları filmlerinden aklımızda kalmıştır. Çaylak Jedi şövalyesi Luke Skywalker'ın gezegeninde günbatımı: Ufuk çizgisine doğru alçalan iki güneş. İkili yıldız sistemlerinde gezegenlerin oluşup oluşamayacağı, oluşursa bu gezegenlerin yaşamı destekleyebilecek yörüngelere sahip olup olamayacakları, gökbilimde uzun yıllar tartışma konusuydu.

Spitzer Uzay Teleskopu'yla yapılan gözlemler, yakın ikili sistemlerin birçoğunda, iki yıldızın çevresinde birden dönen gezegenlerin varlığını ortaya koydu.

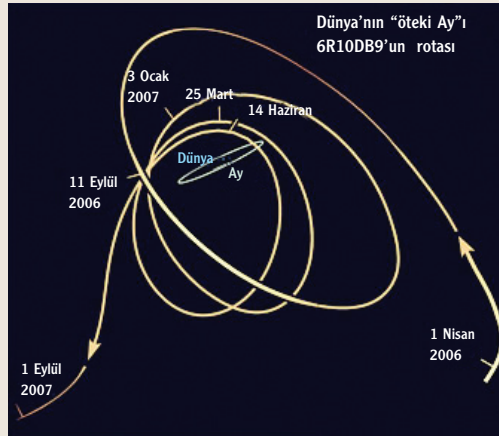
Arizona Üniversitesi'nden David Trilling yönetimindeki bir ekibin ikili sistemler üzerinde yaptığı bir tarama, yakın ikililerin %60'ının çevresinde, kızılötesi dalga boylarında ışılan gaz ve toz diskleri bulunduğunu gösterdi. Gezegenler, bu tozlu kuluçkalıklarda ortaya çıkıyorlar.

Oysa aynı diskler tek yıldızlar ya da uzak ikili sistemlerin ancak %40'ının çevresinde bulunuyor. İki yıldız arasındaki uzaklık Güneş-gezegen mesafelerine çıktıkça diskler artık görülmeye başlıyor.

Sky & Telescope, Temmuz 2007

Dünya İkinci Uydusunu Kaybediyor

Geçtiğimiz yılın Eylül ayında Dünya, emektar Ay'ın yanında ikinci bir uyduya sahip oldu. Kaya büyüklüğünde küçük bir asteroit Dünya yakınlarından geçerken gezegenimizin kütle çekimi, Ay ve Güneş'ten ufak çekiştirmelerin de yardımıyla onu yakaladı. Ancak parmaklarının ucuyla.. 6R10DB9 diye adlandırılan 1 metre büyüklüğündeki asteroit halen Dünya çevresindeki giderek genişleyen yörüngesinde

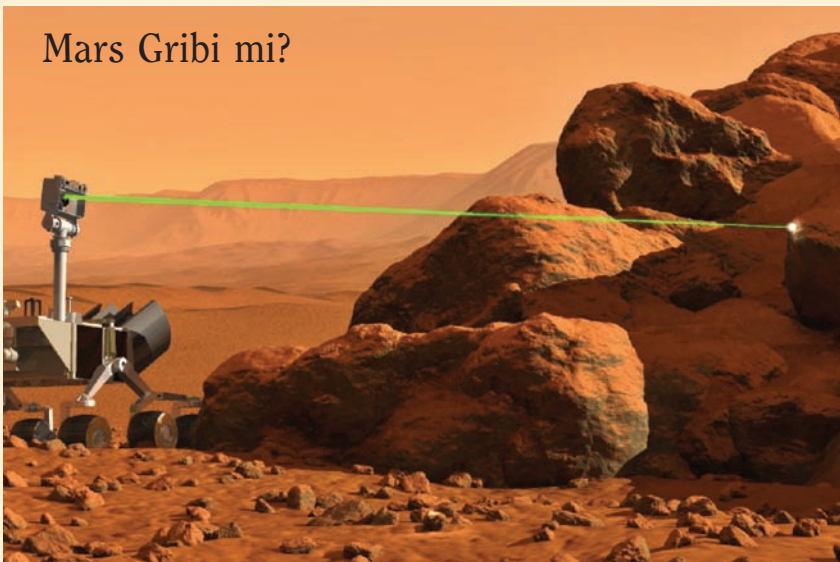

dördüncü ve sonuncu turunu sürdürüyor. Dünyamızın geçici misafiri

14 Eylül günü 0,68 metrelik bir Schmidt teleskopuyla keşfedildiğinde 19,3 kadir parlaklığında bulunuyordu ve parlaklığı o zamandan bu yana hiç değişmedi. Gökbilimcilere göre bu, onun kaya gibi, Güneş ışınlarının baskısından etkilenmeyecek bir cisim olduğunu ortaya koydu. Eğer söz konusu cisim Dünya çevresinde artık çokça bulunan atılmış roket kademeleri gibi içi boş bir cisim olsaydı Güneş fotonlarının baskısından daha çok etkilenecek ve yörüngesinde sık sık değişimler meydana gelecekti.

Sky & Telescope, Temmuz 2007

Mars Gripi mi?

H.G. Wells'in "Dünyalar Savaşı" adlı ünlü bilimkurgu romanında Mars'tan gelen istilacılar, Dünyamızın tüm savunma gücünü yendikten sonra grip virüslerimize yenik düşüyorlardı. Şimdiyse Dünyamız araştırmacıları tersinin söz konusu olup olmayacağı konusunda kafa yoruyorlar: Mars mikropları uygarlığımızı tehdit edebilir mi? Yanıt: evet ve hayır! Avustralya'da 74 gökbilimciyle yapılan ankette araştırmacıların ancak yarısı, NASA'nın 2020 yılı için planladığı, Mars'tan toprak ve kaya örnekleri getirme seferi sonunda elde edilecek örneklerdeki olası organizmaları yalıtılmış durumda tutabileceğine güvendiklerini belirttiler.

Astronomy, Temmuz 2007